

været saaledes, at man kunde fradrage simpelthen alle Indtægter, altsaa ogsaa Statsstilskudet, fra den almindelige Udgift, saa skal det sidste nu alene fradrages Pensionerne; altsaa, man udsunder Pensionerne og Aldershjælpen, og derfra drager man saa den forholdsvis Andeel af Statens Hjælp, og naar det er skeet, tager man fremdeles 12 p. af hver Ld. Hartkorn i Amtet fra og Byernes Andeel, og det, der saa kommer tilbage, er det, som saa bliver at fordele mellem Staten og Hartkornet; men derved komme virkelig Skolefondene til at lide. Jeg har selv tilnærmelsesviis opgjort Regnskabet for Ringkjøbing Amts Skolefond; foruden Andelen i de 50,000 Rd. har den faaet 2,412 Rd.; men herefter vil den kun faae 1,400 Rd., altsaa c. 1,000 Rd. mindre. Nu kunde man vel sige: Ja, det kunde være, at Skoleraadene i de forskjellige Amter bestemte Pengene til forskjellige Formaal, f. Ex. et Amt kunde bestemme Mere, et andet Mindre til Høiskoler eller Tegnekoler, og derved kunde der indtræde noget Uensigtsmæssigt, idet Skoleraadene ikke efter den samme Maalestof benyttede Statens Tilskud til andre Formaal. Men jeg finder, at den Mangel slet ikke kan indtræde, idet Ministeriet kan sende en Embedsmand, en Overstoledirecteur, dersom vi have en, eller en Anden, som kan være tilstede ved Forhandlingerne og gjøre opmærksom paa, at nu gaaer man andre Veie og for vidt, videre ialfsald, end de andre Amteskoleraad rundt omkring i Landet kunne gaae, saa det forekommer mig, at Ministeren har tilstrækkelig Haand i Hanke med dem. Jeg vilde allerhelst have, at Lovforslaget blot var blevet en Nødvendighedslov, idet der ligefrem var forlangt deels et yderligere Bidrag fra Staten, deels et større Paaligningsbidrag for at dække Underbalancen, som var tilstede særligt i Ringkjøbing Amt og flere Amter. Den Dei kunde Lovforslaget være gaaet, netop fordi vi staae i en midlertidig Tilstand, i en Overgangstilstand. Det har det imidlertid ikke gjort; men vil det gaae en anden Vej, saa kunde Staten jo f. Ex. have sagt, at de 50,000 Rd. maae blive, men vi ville ikke have, at vi skulle blive ved at forhøje Betøbet hvert Aar, nu ville vi kun give ethvert Amt i Gjennemsnit saa Meget, det kan

tilkomme efter de Beløb, der ere svarede i de sidste 5 eller 10 Aar, saaledes at Summerne afrundes. Har Ringkjøbing Amt f. Ex. faaet et Aar 2,500 Rd., et andet 2,400 Rd. osv., saa tager man Middeltallet deraf og giver hele Landet derefter en samlet Sum, som bliver fordeelt mellem Amtene paa samme Maade som de 50,000 Rd. Der var altsaa Grændsen sat for Statens Tilskud, idet det ikke kunde blive større, end det gennemsnitlig havde været i de sidste 10 Aar. En af disse Veie forekommer det mig rigtigt at gaae, hvortil den anden forekommer mig at være i Strid med Loven af 8de Marts 1856, og da den foreliggende Lov ikke har indladt sig paa at omgjøre den nævnte Lov, men kalder sig næsten en Nødvendighedslov, eller ialfsald faaer man det Indtryk, at den er en saadan, saa forekommer det mig at være en Feil, at den tillige bliver baade en Dmposterings- og en Organisationslov; men jeg skal som sagt stemme for den, fordi jeg anseer Tiden for Loven af 1856 for snart at være omme, og dette lille Tillæg kun er midlertidigt.

Søgsbro: Det ærede Medlem, der sidst talte, har ganske vist Ret i, at dette Forslag er i Strid med Loven af 8de Marts 1856, men det er ikke blot i Strid dermed paa det enkelte Punkt, han nævnte, men ogsaa paa andre Punkter, og det er vistnok netop deri det ligger, at det saaledes tillige maa være en Dmposteringslov. I Loven af 1856 hedder det nemlig, at Skoleraadet ikke maa ligne mere end 24 Skilling pr. Lønde Hartkorn, uden det dertil bliver bemyndiget ved speciel Lov, men denne specielle Lov har aabenbart ifølge hele Sammenhængen været tænkt saaledes, at den skulde gives for hvert Amt især, efterat Rigsdagen havde haft Leilighed til at undersøge, hvorledes vedkommende Skoleraad havde benyttet disse Midler, og hvorvidt det derefter kunde fortjene en saadan yderligere Understøttelse af Statskassen, som der vilde flyde af en forhøjet Rigtning. Saaledes var det ogsaa oprindelig Regjeringens Tanke, dengang den for to Aar siden indbragte et Lovforslag i Landsthinget, men Landsthingets Udvalg fandt, at det vistnok vilde være meget sand-